

УКРАЇНА

ГОЛОВНЕ КОНТРОЛЬНО-РЕВІЗІЙНЕ УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

04070, м. Київ, вул. П.Сагайдачного, 4, тел. 417-82-22, факси 462-51-55, 417-61-66

E-mail: postmast@dkrs.gov.ua Код ЄДРПОУ № 20015950

07.08.2009 № 08-12/1355

На № _____ від _____

Кабінет Міністрів України

Про виконання доручення

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Тимошенко Ю.В. від 29.05.2009 № 22830/4/1-09 та на підставі наказів Міністерства економіки України від 12.06.2009 № 566 та від 08.07.2009 № 686 Головним контрольно-ревізійним управлінням України в складі робочих груп з 16.06.2009 до 03.08.2009 проводились ревізії Міністерства юстиції України (далі – Мін'юст, Міністерство) та Державного підприємства «Інформаційний центр» (далі - Держінформ'юст, Підприємство) за 2007-2008 роки та 5 місяців 2009 року з питань створення та функціонування Єдиних та Державних реєстрів відповідно до затверджених програм.

Ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності завершено, однак станом на 06.08.2008 акт ревізії Держінформ'юсту керівництвом Підприємства не підписано (акт вручено 03.08.2009).

Враховуючи зазначене, ГоловКРУ інформує лише про попередні результати зазначених контрольних заходів.

За попередніми даними контрольних заходів, проведених у Міністерстві юстиції України та Держінформ'юсті, Єдині та Державні реєстри створювались на виконання постанов Кабінету Міністрів України та наказів Мін'юсту. За період, який перевірявся, Держінформ'юстом експлуатувалось шістнадцять Єдиних та Державних реєстрів, які на балансі Підприємства або Міністерства як нематеріальні активи, що є у державній власності, не обліковувались. Під час ревізії не представлено будь-яких документальних свідчень про те, що Підприємство або Мін'юст як власники володіють автоматизованими системами з управління та експлуатації Єдиними та Державними реєстрами.

Із шістнадцяти Єдиних та Державних реєстрів, які експлуатує Підприємство, два реєстри – Єдиний реєстр – в та Державний реєстр актів цивільної юрисдикції – ріоді що перевірявся. Проте вони, як іанеї Підприємства, зокрема в немат

Створення та експлуатація Державного реєстру актів цивільного стану громадян, а також інших 5 реєстрів, в яких зібрані відомості про громадян України, суперечить нормі статті 32 Конституції України, якою заборонено збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків визначених законом, який щодо Єдиних та Державних реєстрів не приймався.

При створенні автоматизованих систем з управління Єдиними та Державними реєстрами Міністерством юстиції України порушено ст. 17 Закону України «Про Національну програму інформатизації», за якою Міністерство чи інший центральний орган виконавчої влади може виконувати галузеву програму та проекти інформатизації лише як складову частину Національної програми інформатизації, що погоджується з Кабінетом Міністрів України.

Виконання програми інформатизації за Законом України «Про Національну програму інформатизації» (далі - Закон про інформатизацію) проводиться на конкурсних засадах з дотриманням Закону України «Про закупівлю товарів робіт і послуг за державні кошти» (ч. 2 ст. 15 Закону) в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова від 31 серпня 1998 р. № 1352).

Однак, в порушення зазначених норм Закону про інформатизацію Міністерство юстиції України впродовж 1998 – 2008 років доручало Держінформ'юсту вжити заходи зі створення програмного забезпечення Єдиних та Державних реєстрів. При цьому, якщо у перших наказах Мін'юсту доручалось Підприємству «створити реєстри», то в подальших наказах та змінах до попередніх наказів зазначене формулювання змінювалось на «вжити заходи зі створення реєстрів».

Через недотримання Міністерством юстиції України Закону «Про Національну програму інформатизації» Держінформ'юстом при створенні автоматизованих систем з управління Єдиними та Державними реєстрами не придбано у власність держави програмне забезпечення, яке формує та експлуатує інформаційну базу реєстрів. Натомість, придбано у комерційних структур ТОВ «Арт-мастер» та ТОВ «3-Т» (засновники - юридичні особи, зареєстровані в Республіці Кіпр) право використовувати (без отримання матеріального права власності) впродовж певного періоду часу програми, які є складовими автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів.

Придання у власність держави програмних засобів з формування та використання баз Єдиних та Державних реєстрів за період, що перевірявся, фінансовими планами Держінформ'юсту на 2007-2009 роки, затверджених Міністерством юстиції України, не передбачалось.

Угодами (договорами) на придбання права користування програмним забезпеченням Єдиних та Державних реєстрів передбачено надання права використання комп'ютерних програм на 1-3 роки (залежно від програми) з подальшою пролонгацією або переукладанням договорів.

Суттєвими умовами договорів є те, що після закінчення терм зазначених договорів Підприємство не може використовувати прог забезпечення Єдиних та Державних реєстрів, тобто користуватимуть ними користуватись. За порушення цих умов Підприємство сплачує власникам програм значні штрафні санкції за кожен факт порушення та за упущену вигоду при передчасному розірванні договорів.

За користування програмним забезпеченням, яке є невід'ємною частиною автоматизованих систем зазначених Єдиних та Державних реєстрів, Держінформ'юст проводить оплату авторської винагороди в формі разового платежу на весь період договору та щомісячних платежів кожне звернення користувачів до програм або фіксованих щомісячних платежів, яка становила: за 2007 рік – 85,1 млн грн; за 2008 рік – 91,7 млн грн; та за 5 місяців 2009 року – 28,4 млн грн. Тобто загалом за весь період, що перевірявся, сплачено авторської винагороди в сумі 205,2 млн грн, у тому числі: ТОВ «Арт-мастер» - 126,2 млн грн; ТОВ «З-Т» - 79,0 млн гривень.

З метою ідентифікації і визначення вартості програмних засобів баз даних Єдиних та Державних реєстрів, які не обліковувались на балансі Міністерства і Підприємства та щодо яких на них документально не зафіксовано майнові права Держави, до перевірки Держінформ'юсту залучено спеціалістів Інституту кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України та Інституту проблем реєстрації інформації НАН України та Інституту програмних систем НАН України, однак керівництвом Підприємства до перевірки допущено не було.

У зв'язку із зазначеним на прохання Головки КРУ дані спеціалісти здійснили аналіз програмних продуктів і баз даних на підставі вимог формування та ведення реєстрів, визначених постановами Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства юстиції України та за наявною відкритою інформацією щодо зазначених реєстрів. В результаті було надано попередній експертний висновок, за яким вартість програмного продукту одного реєстру становить 1 - 1,5 млн грн, а вартість автоматизованої системи ДП "Інформаційний центр", яка складається із 16 Єдиних та Державних реєстрів, становить 16 - 24 млн грн. Отже, розробка і придбання у державної власності програмного забезпечення всіх Єдиних та Державних реєстрів коштує у чотири рази дешевше ніж витрати, які за рік здійснює Держінформ'юст на користь комерційних структур тільки за користування програмним забезпеченням.

Підприємство отримує доходи від надання послуг з експлуатації Єдиних та Державних реєстрів, за цінами, затвердженими Кабінетом Міністрів України та Міністерством юстиції України, а також суміжні з цими послуги за цінами, визначеними самостійно. Загальна сума доходу Держінформ'юсту від надання послуг у 2007 році становила 404,2 млн грн, у 2008 році - 424,3 млн гривень.

Повноту отримання Підприємством доходів в ході ревізії не перевірено зв'язку з ненаданням даних про кількість звернень користувачів до Єдиних та Державних реєстрів.

В Обліковій політиці Держінформ'юсту в порушення п. 2 наказу Мінфіну від 19.12.2006 № 1213 *не визначено переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), переліку і складу змінних і постійних загально-виробничих витрат та бази їх розподілу, тобто не затверджено порядку (методики) проведення розрахунку ціни (тарифу) одиниці послуг за користування Єдиними та Державними реєстрами.*

Розроблені Підприємством та затверджені Мін'юстом калькуляції розрахунку ціни не містять обґрунтування собівартості кожної послуги за користування Єдиними та Державними реєстрами.

Вихідні дані щодо витрат, які зазначені в калькуляціях, не підтверджені обліковими даними у розрізі елементів витрат. **За відсутності порядку розподілу витрат за конкретними послугами, прямого обліку витрат за окремо наданими послугами та кількості операцій за звітний період, провести перевірку цін на послуги, які надає Підприємство, не видається можливим**

В порушення ст. 2 Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» протягом 2007-2008 років без проведення тендерних процедур Держінформ'юстом здійснено закупівлю паливо-мастильних матеріалів на загальну суму 722,5 тис. грн, а також без проведення тендерних процедур закупівлено в ТОВ «Діджитал енд аналог сістем» і ТОВ «Ентрі» обладнання на загальну суму 419,8 тис. гривень.

За період, що перевірявся, значно погіршилися результати фінансово-господарської діяльності Держінформ'юсту. За результатами діяльності Підприємства його **прибуток за 2008 рік зменшився проти 2007 року у 4,6 рази** та становив лише 784,4 тис. грн, що на 915,6 тис. грн менше запланованого та на 2859,4 тис. грн менше отриманого за результатами 2007 року. Чистий прибуток Підприємства на 2009 рік затверджено в сумі 448,2 тис. грн, що у 2,8 рази менше плану на 2008 рік та у 8,1 рази фактичного прибутку за 2007 рік. Планове зменшенні прибутку підприємства на 2008 та 2009 роки не обґрунтоване, однак затверджене Міністерством юстиції України.

Після отриманням від Підприємства підписаних примірників акта ревізії ГоловокРУ в найкоротші терміни надішле Кабінету Міністрів України остаточну інформацію про результати проведених контрольних заходів.

Заступник Голови

 І.Б. Стефанюк